



## פרשת ויצא – חשיבות הדיבור בעברית

אחרי שיעקב ברח עם כל אנשי ביתו, רדף אחריו לבן, וכשנפגשו, הם כרתו ביניהם ברית ובנו גלעד מאבנים.

וכך נאמר בפרשה: "ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד" (לא מז).

נשאלת השאלה מדוע התורה הייתה צריכה לכתוב "יגר שהדותא" שהוא התרגום הארמי של המילה 'גלעד', היה מספיק שיהיה כתוב "ויקראו לו לבן ויעקב גלעד"?

כתב על כך הספורנו: "ויעקב קרא לו גלעד" שלא שינה את לשונו.

הסביר הרב נבנצל שהתורה רצתה להדגיש שגם אחרי עשרים שנה שיעקב גר בבית לבן,

והוא כבר שלט היטב בשפה הארמית, הוא קרא לגלעד בשמו העברי, להראות לכולם שהוא לא הושפע מתרבותו של לבן והוא לא מדבר בשפתו הארמית של לבן.

גם יוסף כשהתגלה לאחים הוא אמר להם: "והנה עיניכם רואות, ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם" (מה יב)

פירש רש"י: והנה עיניכם רואות בכבודי, ושאני אחיכם, שהרי אני מהול ככם, ועוד פי המדבר אליכם בלשון הקודש.

יוסף הוכיח לאחים שהוא יוסף בכך שהוא מהול ומדבר עברית.

אמרו רבותינו במדרש שאחד מהדברים שבגללם זכו להיגאל ולצאת ממצרים הוא שלא שינו את לשונם, שהקפידו לדבר רק עברית. (במדבר רבה כ כט).

בגלל החשיבות של הדיבור בעברית חלק ממצוות תלמוד תורה היא לימוד לשון הקודש, וכך נאמר בתוספתא למסכת חגיגה (פרק א הלכה ג): קטן היודע לדבר, אביו מלמדו "שמע ישראל", "תורה ציווה לנו משה", ולשון הקודש.

ומדוע העברית נקראת לשון הקודש?

כתב הרמב"ן (שמות ל יג) שהעברית נקראת לשון הקודש מפני שדברי התורה והנביאים נאמרו בלשון זו, הקב"ה דיבר עם נביאיו ועם עמו בשפה העברית, ובשפה זו נקראו גם שמותיו הקדושים של הקב"ה.



בגלל מעלתה של השפה העברית כתוב בספר חסידים והובא במשנה ברורה (סימן פה סעיף קטן ט) שראוי ממידת חסידות שלא לדבר בלשון הקודש בבית המרחץ ובבית הכיסא.

והוסיף על כך החתם סופר בהגהות לשולחן ערוך (סימן פה): שגם במקום שיש עבודה זרה ראוי שלא לדבר בלשון הקודש.

והוסיף החתם סופר שמשום כך דיברו בגלות בבל בארמית, מכיוון שבבל הייתה מלאה בעבודה זרה.

ויתכן שזאת הסיבה שלא דיברו עברית בשאר ארצות הגולה בגלל בתי העבודה הזרה שהיו שם.

במשנה ברורה (סימן קא סעיף קטן י) כתוב על הרפורמים ששינו את נוסח התפילה מעברית ללשון העמים, ושהוציאו מנוסח התפילה את ברכת קיבוץ גלויות ואת ברכת ולירושלים עירך ברחמים תשוב: "כשם שרוצים להשכיח זיכרון ירושלים, כן רוצים להשכיח לשון הקודש מישראל, פן יגאלו בזכות שלא שינו את לשונם, הקב"ה ישמרנו מדעות אפיקורסיות כאלו".

העולה מכאן ככל שנקפיד יותר לדבר בעברית, כך נזכה גם אנחנו בקרוב לגאולת ישראל השלמה.